

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-07-12
Besvaras senast
2022-07-26

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2021/22:1800 Återlämnande av Łaskis stadgar till Polen

År 1505 överlämnade den polske adelsmannen och kronans storkansler Jan Łaski stadgar, som konsoliderade nästan all lagstiftning i Polen, till kung Aleksander Jagiellon. Łaski hade av det polska parlamentet Sejmen fått uppdraget att kodifiera befintlig polsk lag. Stadgarna listar alla stadgar, adelns privilegier, Magdeburgs stadslag, privilegiet för judar från 1264 och internationella fördrag gällande i kungariket Polen. De antogs i Radom den 30 maj 1505.

Det trycktes tolv exemplar på pergament för de viktigaste ämbetsmännen i staten och runt 150 exemplar på papper för kyrkokapitel och landdomare. Kungen fick en officiell pergamentkopia, snörad och förseglad med ett stort kronsigill så att inget kunde läggas till det. Enligt uppgift finns endast två exemplar av pergamenten kvar. Ett exemplar finns i The Central Archives of Historical Records i Warszawa. Det andra exemplaret finns i Sverige efter att det plundrats av svenskarna på 1600-talet tillsammans med andra ovärderliga skatter av polsk kultur.

Łaskis stadgar har en alldeles särskild betydelse i Polen och är dessutom det första illustrerade trycket i Polen.

Från 2016 finns Łaskis stadgar med på Unescos världsarvslista.

Det har från polskt håll tidigare riktats krav på att Sverige ska lämna tillbaka plundrade kulturhistoriska föremål från 1600-talets erövringskrig. Sverige har dock en mycket restriktiv inställning till återlämnande av krigsbyten från stormaktstiden. Krigsbyten återlämnas i princip inte. Svaret från Riksantikvarieämbetet förra året menar att det inte finns möjlighet att ställa juridiska krav på den tidens juridik. ”Det som finns på svenska museer, det är svenska museers och svenska medborgares. Så enkelt är det”, sade Knut Weibull, överantikvarie på Riksantikvarieämbetet, i Sveriges Radio förra året (den 23 juni 2021).

Med anledning av Polens omsorg för svensk säkerhet och deras parlaments snabba ratificering av Sveriges medlemskap i Nato, där ett enhälligt parlament röstade för Sveriges inträde i Nato, vill jag ställa följande fråga till utrikesminister Ann Linde:

Skulle ministern kunna tänka sig att visa välvilja genom att ta initiativ till att återlämna Łaskis stadgar till Polen med anledning av den betydelse som dokumentet har för Polen och hur snabbt Polen agerat för vårt lands säkerhet?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Ann Larsson